

Setembre social | | Actualitzat el 26/09/2024 a les 18:18

Sous institucionals i habitatge: què tenen en comú Vic i Ciutat Meridiana?

Núria Barnolas actualitza la Radiografia de Vic amb una conversa sobre habitatge amb la PAH Osona, el Sindicat de Llogateres i l'Associació de Veïnes de Ciutat Meridiana | Els moviments de l'habitatge lamenten la poca iniciativa de les administracions en defensa del dret d'accés a l'habitatge per a tothom

A Vic el preu del lloguer mitjà, que no té en compte el de temporada, ha pujat un 45% en deu anys | Sara Blázquez Castells

Al ple de l'Ajuntament del 17 de juliol de 2023, el PSC va facilitar que l'equip de govern de Vic (JuntsxCat i Ara Vic) s'apugés el sou un 34%. Aquest augment representa 150.000 euros anuals més que la legislatura anterior:

CÀRREC	SOU (MENSUAL I 14 PAGUES)
ALCALDE	4.563,47€
TINENTS D'ALCALDE (100%)	4279,17€

Font: CUP Vic

Per assistència a òrgans, els regidors de l'equip de govern sense dedicació i els de l'oposició tenen les següents assignacions:

CÀRREC	PERCEPCIÓ	AUGMENT
JUNTA DE GOVERN LOCAL	180 €	 40 %
JUNTA DE PORTAVEUS	300 €	 134 %
COMISSIONS INFORMATIVES	250 €	 95 %
PLE (PORTAVEU GRUP MUNICIPAL)	400 €	 4 %
PLE (RESTA)	350 €	 36 %

Font: CUP Vic

Fem un exemple. Un regidor que no tingui cap càrrec a l'equip de govern i que vagi només a les diferents comissions i cobri únicament d'assistències li podria quedar una nòmina així:

Funció	Informació	Percepció
Portaveus al Ple		400,00 €
Junta de Govern	180,00 € x 4 (en un mes)	720,00 €
Comissions informatives	(*Un regidor pot anar a més d'una dependent de l'organització interna de cada partit)	250,00 €
Junta de Portaveus		300,00 €
Total		1670,00 €

Font: Ajuntament de Vic i CUP Vic

L'argument per aquests augments de salaris és «motivar la participació a llistes». La renda mitjana de la ciutat és de 13.299 euros anuals, és a dir, 1.108,25 euros al mes, i els treballadors han perdut quatre punts de poder adquisitiu, segons dades del 2022. Un 17,1% de la població a Vic viu per sota el llindar de la pobresa i la ciutat té una pobresa infantil d'un 25,2%, segons un estudi elaborat per la Càtedra d'Habitatge de la Universitat Rovira i Virgili (URV). En un de cada quatre municipis de la comarca d'Osona hi ha persones sense sostre, segons el mateix estudi.

Fa una mica més d'un any vam analitzar la situació de l'habitatge a Vic en la Radiografia de la ciutat en set àmbits. Ara hem obert el focus per analitzar com ha evolucionat la situació. Ho fem a través d'una conversa, a partir de la qual es veu que Vic pateix els mateixos problemes que la resta del país i amb indrets que semblarien tan allunyats com és Ciutat Meridiana.

Han participat en la conversa Maira Costa, de la PAH Osona; Filiberto Bravo, de l'Associació de Veïns de Ciutat Meridiana, i Carles Badenes, del Sindicat de Llogateres.

Els punts partida clau de la conversa eren els següents:

1. El lloguer a Vic ha augmentat un 45% en els últims deu anys.
2. La gent dedica un 50% del sou al lloguer (tot i que ens molts casos és més).
3. El paper galdós i aporofòbic de l'administració és constant al país i vulnera drets bàsics.
4. JuntsxCat amb PSOE i l'ultradreta ha tombat la regulació de lloguers a nivell estatal, autonòmic i municipal. Això afecta 1/4 de la població de Catalunya quan els rendistes representen un 6%.
5. Es nega constantment el dret d'arrelament i es buiden barris. I això té implicacions directes sobre la llengua.
6. Hi ha un discurs interessat sobre màfies i ocupació per desviar l'atenció i la responsabilitat de la situació. Els alcaldes de Vic i Manlleu van anar al Congrés dels Diputats per donar suport a la reforma del Codi penal però no ho van fer per debatre la regulació de lloguers que era al mateix dia.
7. Els fons Next Generation s'han desaprofitat.
8. Tant a Vic com a Ciutat Meridiana augmenta l'ultradreta.
9. Osona és de les comarques amb el preu de lloguer més alt. Les Masies de Voltregà (20%), Sant Hipòlit de Voltregà (19%), Manlleu (15%) i Vic (4%) són els que registren un índex més elevat d'habitatges buits a Osona i el Lluçanès.

Habitatge en venda al barri del Remei Foto: Sara Blázquez Castells

Els barris es buiden i la llengua es va perdent

Estem veient que el teixit de barri està desapareixent amb l'especulació immobiliària: una conseqüència directa (i per lligar-ho amb l'última actualització que vam fer de la Radiografia, que és la de llengua) és la desaparició del català als municipis. Sense veïns també mor la llengua. Sense vida al barri no hi ha arrelament ni vincles socials. I a Vic sembla molt clar que els vots de l'altra part del riu no interessin.

Maira Costa: L'habitatge condiciona totalment l'estratificació social que es doni en un espai. De fet, depèn de quin tipus d'habitatge construiràs a un lloc, tindràs una població o una altra, per tant, hi ha unes intencions i unes decisions polítiques a l'hora d'urbanitzar i construir que determinaran quins llaços socials faràs més o menys possibles. Això ja ve de la dictadura i després no s'ha canviat gaire: si ja d'entrada es planifica urbanísticament creant diferència (entre barris de polígons, residencials, etc.), i no es busca la mixtura social sempre i a tot arreu, ja estem creant desigualtats. I aquesta prèvia, amb la crisi (perquè fa més d'una dècada que tenim crisi d'habitatge), la situació s'agreuja. A més, hem passat d'accedir a l'habitatge en propietat i amb visió de poder fer projectes de vida a llarg termini a l'habitatge de lloguer a curt termini. Tot i que el lloguer també podria ser segur i podria ajudar a fer plans a llarg termini. Però la situació i lleis actuals dificulten crear convivència i crear xarxa.

Carles Badenes: Sí, totalment d'acord. Aquesta inaccessibilitat genera una mobilitat no necessàriament desitjada. Nosaltres el que sí que veiem i és una cosa que hem denunciat de manera sistemàtica, és que on es produeix això no només s'està vulnerant el dret a l'habitatge sinó que també s'està vulnerant el dret a l'arrelament: hem de defensar tenir un sostre digne i tenir el dret a desenvolupar una vida en col·lectivitat amb les nostres veïnes i amb el nostre entorn (allà on ens hem criat o on hem decidit viure). Moltes vegades es posa com a objecció la idea que no tothom pot viure al centre o no tothom pot viure en un barri atractiu però el que mai es qüestiona és per què els propietaris rendistes o els bancs sí que hi tenen dret. És a dir, el tema se centra en els llogaters però no en els propietaris rendistes que extreuen rendes de coses que moltes vegades són patrimoni col·lectiu o públic i de vegades depenen d'infraestructures públiques (transport, etc.).

«Unes decisions polítiques a l'hora d'urbanitzar i construir determinen quins llaços socials faràs més o menys possibles»

És un problema de país: alguns diran que els barris perden la seva identitat però no és només la seva identitat, és un problema de relacions i que va acompanyat de drames humans individuals fortíssims (persones grans que han de marxar o famílies amb fills arrelats a l'escola del barri?). No només afecta la llengua sinó també la cultura: el barri ens fa sentir part d'una comunitat més ampla. A més, moltes vegades es planteja això com una competència entre llogaters o entre gent que vol viure al mateix lloc i no es planteja mai com una extracció de rendes i dels interessos d'uns pocs. I així amb aquesta competència basada en funció del salari acabem segregant-nos.

Filiberto Bravo: Nosaltres fa gairebé 14 anys que defensem l'habitatge i no hem vist cap millora. Es van aconseguir algunes poques coses, com el lloguer social. Però la culpa no és només dels grans bancs sinó també de l'administració, que no està col·laborant en res. El nostre barri, l'any 2000 tenia uns 16.000 habitants, ara serem unes 10.000 persones. Quan hi va haver

el boom immobiliari es van obrir al nostre barri (que és molt petit) 11 sucursals bancàries i 11 o 12 immobiliàries. Fa 20 anys que som el barri més pobre de Barcelona i com que estem a l'altra banda de la muntanya sembla que Sant Jaume no ens vegi. Per això dic que no només els bancs sinó també les administracions. Desnonen gent d'algun pis del Patronat, el tanquen i no el tornen a obrir. Hem demanat de totes les maneres possibles que ens donin una relació dels pisos buits que hi ha al barri? però res. Bancs i administració tanquen pisos i hi posen alarmes. Aquestes empreses també s'estan enriquint.

Aquí tenim famílies que cobren 400 o 600 euros al mes i així és impossible accedir a un habitatge. I la conseqüència de tot això? Segons l'última enquesta de salut que van fer, al barri hi ha un percentatge altíssim de persones amb intenció de suïcidi, una situació molt anormal a Barcelona. Just dissabte passat un noi de 28 anys es va suïcidar, fa cinc o sis mesos un altre. Això dels vots que dèieu de Vic doncs també és el que ens passa a nosaltres. Dels tres barris potser hi ha unes 15.000 persones amb dret a vot i d'aquestes potser van a votar unes 3.000 o 4.000 persones. I clar, el que estem veient ara és com creix l'ultradreta i un odi profund a tot allò que és nou. Aquests barris es van crear com a dormitoris dels treballadors de les indústries. I sembla que com que ara ja no n'hi ha, els barris també han de deixar d'existir. Però nosaltres, que no som ningú, volem ser alguna cosa.

Edifici en construcció a Vic Foto: Sara Blázquez Castells

Opacitat i difícil accés a les dades

Aquí a Vic hi ha hagut l'experiència de la Biblioteca del Montseny que, malgrat dir-se biblioteca, és molt més que una biblioteca: és un projecte social de vinculació de la mainada, dels més petits, amb el barri (per reforçar l'ensenyament en famílies vulnerables, etc.). I l'Ajuntament el que volia (i de fet encara vol) era homogeneïtzar el projecte amb la resta de barris, en comptes de fer atenció i cobrir les necessitats de cada barri. Evidentment el que explica el Filiberto de Ciutat

Meridiana és molt fort però és una realitat que a més petita escala s'està donant també a Vic. El Filiberto, a més, apuntava que malgrat que es demanen dades sobre pisos buits del barri no obtenen resposta. Això ens porta al segon bloc: l'opacitat. Segons l'Agència de l'Habitatge de Catalunya, a Osona hi ha 638 pisos buits de grans tenidors. Però és impossible saber quants n'hi ha a Vic, on són i de qui són. Al mateix temps s'està venent un relat molt interessat sobre màfies i ocupes.

Carles Badenes: Si hi ha ocupació és perquè hi ha gent que no pot accedir a un habitatge i hi ha habitatges buits i caldria veure de qui són. És un fenomen molt amplificat perquè tenim molt poques dades fiables al respecte, però no és un problema tan massiu com el que aquesta aliança de l'esquadrisme de Desokupa i dels partits d'extrema dreta ven. Fins i tot diria que les empreses que venen alarmes també hi estan molt interessades. Però efectivament és una manera d'intentar desviar responsabilitat i sobretot intentar desviar el problema. La propietat immobiliària a l'Estat espanyol s'està concentrant i hi ha una massa creixent de llogaters perquè no pot accedir a l'habitatge per la via de la propietat (que és la via tradicional espanyola des del franquisme). Per exemple a Barcelona el 40% del parc de lloguer està en mans de propietaris de més de sis habitatges. L'ocupació és, bàsicament, un fals debat.

«A Barcelona el 40% del parc de lloguer està en mans de propietaris de més de sis habitatges. L'ocupació és, bàsicament, un fals debat»

Efectivament, sobre el tema de l'accés a les dades, les administracions són responsables, com a mínim per omissió. Hi ha un consens general que l'habitatge és un tema crític: la pregunta és per què no s'està inspeccionant on són els pisos buits i de qui són. L'Institut Nacional d'Estadística (INE) fa estudis sobre els pisos buits basat en el consum elèctric, però insisteixo: per què les administracions no inspeccionen? I per què no podem saber de qui són els pisos sense haver d'anar al registre de la propietat, pagar aquesta informació pis per pis i haver de fer tants tràmits burocràtics? Per què no tenim un registre públic de grans tenidors i on són els seus pisos, si és essencial per poder aplicar la regulació de lloguers? L'opacitat és favorable als interessos de tota la suma d'agents que estan al mercat immobiliari.

Un altre punt negre és les socimis (fons d'inversions immobiliàries que cotitzen en borsa): l'Estat espanyol va crear un paradís fiscal intern per tal que entressin els capitals especulatiu a invertir. I d'elles no en sabem pràcticament res. Com pot ser que no hi hagi dades públiques sobre elles? I per últim, el cas més extrem d'això és la SAREB (i segur que els companys de la PAH i els de Ciutat Meridiana en saben més perquè allà ha fet autèntiques destrosses): un banc que ha servit per a comprar cars els pisos de la banca quan estaven en plena crisi. És a dir, quan els pisos estaven baratíssims els hem comprat per damunt de preus de mercat amb diners públics i després se'ls ha regalat o se'ls ha venut a preu de saldo als fons voltors (a les socimis que no sabem ni qui són). I recordem que són pisos de famílies que havien sigut expulsades. Aquesta opacitat no és neutral i tampoc és una qüestió d'incapacitat de l'administració perquè quan Hisenda vol enganxar algú, bé que ho saben detectar. Hi ha dos barems: la llei que s'aplica als grans tenidors quan no els és desfavorable i la que s'aplica al pobre.

«A mi abans [els Mossos] no m'havien tocat mai, ara m'han tirat al terra i provoquen per tal que ataquem»

Filiberto Bravo: Nosaltres tenim pocs llogaters al barri però sí que estem veient que els propietaris estan aprofitant la situació per llogar pisos de 50m² per 1.500 euros. Tenint en compte les deficiències del barri i que moltes famílies no poden pagar aquests preus abusius? Clar, llavors tenim moltes famílies ocupes. Després van entrar les màfies que obrien les portes i encara sagnaven més aquestes famílies. I aquí vam intervenir per tallar el fil. Però parlem de les companyies de seguretat perquè aquí s'han fet riques a base de la misèria. Hem arribat a tenir entre 300 i 400 pisos ocupats controlats, però ara ja arriben, tanquen un pis i hi posen l'alarma.

També es va intentar fomentar el turisme i un gran tenidor va comprar 25 pisos per aquest sector. Però, clar, al barri no hi ha botigues, ha tancat tot. A més, han creat tanta por que la gent ja ni surt a partir de les deu del vespre. Per exemple, aquest clima volgut també es veu en com ve la policia. Per un desnonament (on no hi ha hagut mai cap enfrontament) venen de 8 a 10 furgons amb 100 policies militaritzats que diuen que pateixen per la seva integritat física. Al final, per parar-lo, nosaltres estem allà fermes, amb les mans alçades i el 90% de les persones que hi són són dones amb els seus fills. Ara, per exemple, tenim pendent un judici d'un policia que diu que una àvia que tenia el seu net en braços el va atacar. El policia ha estat 15 dies de baixa i amb atenció psicològica? resulta que tenim al barri una *superwoman* i nosaltres sense saber-ho! A mi abans no m'havien tocat mai, ara m'han tirat al terra i provoquen per tal que ataquem.

Ara tornem a començar una temporada de desnonaments i l'administració no reconeix res. Per exemple, en tenim un d'una mare monoparental amb dos fills. Situació totalment vulnerable però l'administració pública no ha fet res per parar-ho. No ho entenem. I això amb la mà de pisos buits que tenim i que fa anys que estan buits fins i tot pisos de l'administració pública. Quan preguntes et diuen que no tenen personal suficient per controlar tots els pisos.

Maira Costa: El que ja s'ha dit: estem parlant d'una conseqüència. Hi ha pisos buits i gent que necessita habitatges i es troba en situacions d'emergència i desigualtat perquè van als serveis socials o als ajuntaments a demanar ajuda i no se'ls ofereix cap solució quan és una necessitat bàsica i un dret. Tots aquests discursos que tendeixen a fer alguns ajuntaments i el de Vic especialment, però també d'altres, és parlar només de seguretat. Aquesta setmana passada els alcaldes de Vic i Manlleu han estat a Madrid a donar suport a la reforma del codi penal: és una forma de desviar molt intencionadament el discurs i la seva responsabilitat. És un problema de falta d'habitatge i que no hi hagi polítiques d'habitatge basades en garantia de drets.

Fa més de deu anys que no es produeix habitatge protegit i ara hi ha hagut els fons Next Generation a la comarca d'Osona que s'han desaprofitat totalment. Manlleu fins i tot va renunciar-hi. De fet el tema que comentàvem de les dades també forma part d'aquesta no política de drets: no sé què tinc no diagnostico bé per tant no faig res. Però en aquells municipis en els quals s'ha anat a veure i a diagnosticar quin és l'impacte que realment està tenint l'ocupació és mínim. En tot cas la gran majoria (més del 90%) és una ocupació per necessitat i no és una ocupació problemàtica en el sentit de convivència ni de seguretat. Clar i aquí la pregunta és què vol dir inseguretat perquè la persona que la viu d'una manera més visceral és la persona que ha de viure en una situació d'ocupació precària i que sap que se'l pot fer fora en qualsevol moment. I sobre això no se'n parla.

Habitación en avenida Miquel S. Salarich i t, 84, Santa Clara-Caputxins-Hospital, Vic

600 €/mes

3 hab. ● ● 3 chicos/as 🚭 No se puede fumar

Habitación con cama dw 1,35 television, escritorio y microondas... nos interesa gente de paso de alquiler por semanas 200 la semana zona muy tranquila con siti...

1/3

Habitación en calle de Miquel Llor, 24, El Sucre-Universitat, Vic

590 €/mes

4 hab. 2 máx. 🚭 No se puede fumar

HABITACION PREMIUM CON TERRAZA DE 25M2. Piso en muy buen estado y amueblado. Sabemos que buscas mucho más que un sitio donde dormir, por esto...

1/10

Anuncis de lloguer de pisos per habitacions a Vic, a 600 euros una sola habitació, als barris de Sant Llàtzer i del Sucre

Lloguers: la situació ha empitjorat

Ja ha anat sortint el tema que la llei no és igual per a tothom. Per exemple, durant la sequera a Vic s'han construït 44 piscines noves, el nombre de piscines ha augmentat un 35% malgrat estar en època d'emergència però al mateix temps JuntsxCat ha tombat propostes i mocions per regular els lloguers de temporada en l'àmbit municipal, autonòmic i estatal (posicionant-se amb l'extrema dreta). A més, si la situació de l'habitatge a Vic ja era dramàtica fa un any, ara la situació encara ha empitjorat més perquè estem veient una explosió de pisos només per a estudiants i els preus es mouen entre 350 i 600 euros per habitació. I sumat a tota aquesta situació dantesca hi hem d'afegir el racisme immobiliari: persones que potser poden pagar un lloguer però que no poden accedir a un contracte de lloguer pel seu origen o que han de pagar un preu encara més car.

Filiberto Bravo: Els últims pisos de protecció, uns 100, que es van fer a la zona (als tres barris) eren de lloguer i només unes 20 famílies hi van poder accedir perquè eren els més vulnerables. La renda per càpita no arriba als 9.000 euros/any però per accedir a aquests pisos demanaven una renda de mínim 23.000 euros l'any. No entenem aquesta protecció oficial. Dels últims pisos a Torre Baró, per exemple, no sabem ni què ha passat, molts es van quedar buits. O sigui no va per a la gent necessitada. Sabem d'alguns pis fins i tot que va anar a parar a mans de gent que ja tenia un altre pis i a gent que ja tenia un sou raonable. És que ja ni parlem dels grans propietaris, estem parlant de la mateixa administració. Estem veient a més que s'estan comprant blocs per 25 milions d'euros mentre a la nostra zona els pisos es venen per 30.000 o 50.000 euros. Quants pisos es podrien comprar aquí? Per què no li interessa a l'administració solucionar el problema? Li interessa a l'administració que seguim culpant els grans propietaris quan estan recolzats pel mateix Estat i govern.

A més, hi ha tot el tema que quan és l'administració que desnona, què? O sigui, si és l'Ajuntament, la Generalitat no intervé, i si és la Generalitat, l'Ajuntament no intervé. Tenen un pacte de no agressió. I per altra banda, sí que és veritat que de turistes de moment no en tenim

però tenim molta gent jove dormint al carrer (entre 25 i 50) perquè el centre de la ciutat no és una opció. I això l'administració tampoc ho contempla.

«La renda per càpita del barri no arriba als 9.000 euros/any però per accedir a aquests pisos de protecció oficial demanaven una renda de mínim 23.000 euros l'any»

També veiem com abans érem 60-70 persones que intentàvem parar un desnonament i ara això ha disminuït perquè les famílies no tenen temps. També podríem parlar de la dificultat d'accedir a l'empadronament. Si abans un es podia empadronar en un pis ocupat, ara ja no. Clar, veiem que hem anat perdent drets que havíem aconseguit després de molta lluita.

Carles Badenes: Es calcula que a l'Estat espanyol, des dels anys cinquanta, un 25% del parc immobiliari ha sigut de protecció oficial de propietat amb condicions molt laxes per poder convertir la vivenda en un actiu d'especulació de cara al futur. Això va permetre que molta gent de classe treballadora pogués accedir a la propietat, però també ha permès un negoci pels promotors i la banca molt important. La protecció oficial del lloguer ha tingut un pes molt reduït. Però ens trobem, tal com explicava el Filiberto, amb situacions dantesques d'odi cap al pobre per part de l'administració. Gran part de l'habitatge de protecció oficial a Catalunya ha sigut concertat, no públic.

Per exemple, en el cas de la Caixa hem detectat 37 promocions i fa poc vam aconseguir que la Generalitat es comprometés a comprar 400 dels 2.000 pisos. Però això no era la nostra solució inicial, perquè en gran part tots aquests habitatges ja s'han pagat: els ajuntaments han cedit terrenys, la Generalitat o l'Estat han subvencionat la promotora i el mateix Estat ha finançat el banc que finançava la promotora, que és del mateix entramat empresarial, que és la Caixa. La Caixa dona un préstec a la seva promotora i, per tant, rep una subvenció com a banc que presta a una promotora que fa lloguer social. I quan passen 10 o 15 anys (això va canviar a partir del 2022), i quan ja ha cobrat els lloguers, que no eren barats (encara que estiguessin per sota de preu de mercat), tenen les mans lliures per fer expulsar els llogaters que estan en situació vulnerable. Els diners públics han finançat els seus actius i el seu patrimoni. A més amb l'agregant que els llogaters en situació d'exclusió no poden complir els barems, tal com deia el Filiberto. I qui diu la Caixa podem dir moltes altres empreses i fundacions. A més, molts d'aquests pisos no estan ben mantinguts i tenen clàusules abusives validades per l'Agència de l'Habitatge de Catalunya.

A Catalunya, des del 2014, el lloguer mitjà (que no té en compte tot el lloguer de temporada), segons Incasol, en els últims 10 anys ha crescut un 54% i a Vic un 45%. Quin salari ha crescut així? Els salaris han augmentat un 25% tot i que en aquest càlcul hi ha inclosos els salaris més alts. Això, sumat a l'encariment dels aliments, suposa un empobriment de la població llogatera. Des del 2013 hi ha 260.000 persones més a Catalunya que viuen de lloguer. La població de Catalunya ha crescut un 4,2% entre 2011 i 2021; en canvi, els llogaters han augmentat un 22%, gairebé una quart part dels habitants de Catalunya.

«Els ajuntaments han cedit terrenys, la Generalitat o l'Estat han subvencionat la promotora i el mateix

Estat ha finançat el banc que finançava la promotora, que és del mateix entramat empresarial, que és la Caixa. La Caixa dona un préstec a la seva promotora i, per tant, rep una subvenció com a banc que presta a una promotora que fa lloguer social»

La feina que hauria de fer l'administració de les institucions públiques ens toca fer-la amb moltíssims esforços des del moviment per l'habitatge i els èxits són molt limitats. La PAH va aconseguir una gran victòria l'any 2015: la llei 24/2015 que incorporava l'obligatorietat del lloguer social per a grans tenidors en el cas de situació de vulnerabilitat acreditada. Nosaltres ens trobem que ens costa Déu i ajuda fer-la efectiva i sovint és paper mullat. Es duen a terme moltíssims desnonaments, tal com deia el Filiberto, de forma totalment militaritzada, amb desenes de furgons, quan és la promotora la que es salta la llei.

Des del Sindicat de Llogateres hem fet moltíssima pressió i vam aconseguir que Esquerra Republicana i Junts per Catalunya votessin fa quatre anys per una regulació de la situació de lloguers (que eren molt alts però més baixos que ara). El Tribunal Constitucional ho va tombar amb un recurs del PP i el govern de Sánchez. Després hem hagut de pressionar a Madrid mentre jugaven a la puta i la Ramoneta per anunciar una llei que deixava un forat enorme, que nosaltres ja vam advertir. El PSOE és molt responsable de la situació actual.

A Madrid es va tombar la proposta d'admetre a debat una llei que sorgia a proposta del Sindicat de Llogateres. Hi ha molts lloguers de temporada falsos. I Junts per Catalunya i el PSOE són responsables d'aquest drama i que, en general, ara mateix el mercat de lloguer a Catalunya sigui una absoluta bogeria. Però la sociovergència està defensant els interessos del 6% de la població, que són els rendistes.

Maira Costa: La llei 24/2015 del lloguer social és en realitat una llei de mínims per frenar la urgència, i que va sortir fruit d'una ILP. Però la lluita és incansable perquè la comissió de la PAH sobre aquesta llei es reuneix cada 15 dies per estar pendents que s'apliqui en la seva totalitat i no la destrossin.

En el cas de Vic, el sòl de les promocions de la Caixa no era públic, era un sòl privat, però és exactament el mateix problema. Per exemple, una de les coses que nosaltres primer vam fer va ser demanar a l'Ajuntament de Vic que s'impliquessin en el problema perquè estaven perdent 100 habitatges dels 900 habitatges de protecció i no es buscava alternativa. La majoria de gent estava pagant els lloguers i no tenia cap problema. Hi ha va haver una senzilla reunió amb la Caixa que no va prosperar i no s'han mogut mai més per fer res. Ara, gràcies a tot el treball que s'ha fet des dels moviments socials, especialment amb la campanya Destapem la Caixa també impulsada pel Sindicat de Llogateres, s'ha aconseguit que part d'aquells 400 pisos que la Generalitat comprarà siguin alguns de Vic.

«Fins i tot gent que paga religiosament el lloguer i que no té problemes en aquest sentit veuen com se'ls hi acaba el contracte i no se'ls hi renova perquè es vol fer apartaments més petits a l'edifici. Ha

passat a més d'un bloc a Vic.»

Sobre el tema dels desnonaments, evidentment a Barcelona en veuen més, però a Vic també n'hi ha. Els que ens arriben a la PAH Osona són els més greus. Aquí moltes vegades veiem que la gent té vergonya d'apropar-se als moviments socials i, si té problemes, intenta amagar-ho. I malgrat les moratòries i les lleis de mínims, veiem com els propietaris s'ho salten tot i sense conseqüències. És molt clar aquí a Osona amb el lloguer social: no es compleix. I ara últimament hem començat a treballar amb el Sindicat de Llogateres perquè a Vic ha arribat l'especulació amb els lloguers de temporada. Fins i tot gent que paga religiosament el lloguer i que no té problemes en aquest sentit veuen com se'ls hi acaba el contracte i no se'ls hi renova perquè es vol fer apartaments més petits a l'edifici. Ha passat a més d'un bloc a Vic. Com deia abans el Filiberto, amb els anys que fa que batallem no hem vist millores, al contrari, la situació ha empitjorat.

I un altre apunt: hi ha un racisme immobiliari molt agressiu però a més hi ha casos on l'Ajuntament de Vic ha negat l'accés a la mesa d'emergència amb un argument tan arbitrari de no seguir el pla de treball, quan a més no és veritat. Serveis Socials està negant fins i tot l'assistència a l'assessorament. Moltes vegades l'Ajuntament dona l'informe social sobre la persona als jutjats però no el vol donar a la persona afectada. Sembla que l'administració impedeixi que la persona es pugui autodefensar i autotutelar, estan creant problemes afegits.

Activistes de la PAH concentrats davant un edifici del barri d'Osona, en un desnonament recent Foto: Josep Comajoan

Val la pena seguir lluitant?

Després de tants anys de lluita i veient aquest panorama, val la pena seguir lluitant?

Carles Badenes: Hi ha moltes victòries i veiem que molta gent sense un sindicat hauria marxat. Com a organització veiem centenars de victòries cada dia. Ara bé, pel que fa a les institucions, les victòries són molt més costoses, però això no treu que ho haguem de continuar intentant. Nosaltres continuem creixent qualitativament i en nombre d'afiliats. I una altra raó important és que tampoc tenim més remei perquè no hi ha molt on fugir: la situació de l'habitatge és així arreu del país. La nostra estimació és que el 50% del salari medià (el que està enmig de la distribució de salaris a Catalunya) se'n va al lloguer (que exclou el de temporada). L'empitjorament de les condicions de vida és general. Per això, estem una mica entre l'espasa i la paret. No queda més remei que plantar cara.

Maira Costa: A vegades pensem que no hi ha victòries, però per nosaltres, cada dia que algú es pot quedar a casa seva o que signem un lloguer social o que ens trobem a les reunions i podem avançar en alguns temes, tot això són victòries. L'habitatge és un tema que patim tots i tots veiem com ens anem empobrint. Per tant, només queda l'autoorganització, el vot a les urnes, fer xarxa, difondre aquesta sensibilització i denunciar les vulneracions de drets.

Filiberto Bravo: És que si no continuem lluitant, ens enfonsem. Encara que sigui amb la poca força que tenim, hem de continuar lluitant. Intentar autoorganitzar-nos i que surti aquest suport entre nosaltres sempre, i aquesta solidaritat. Potser som quatre activistes i sembla que poc puguem fer, però si fem que s'escampi aquest missatge de solidaritat, ja aconseguim molt. Amb aquestes petites victòries (que la gent es pugui quedar) ja ens conformem. Això és com escalar: a vegades pujarem més de pressa, a vegades menys, però no podem deixar de continuar pujant, és a dir, lluitant.